

NAŠ BRZI VODIČ ZA IZRADU SNIMAKA I SKENOVA

Ako želite kreirati i/ili poslati nam dokumentarni materijal za ovaj projekt, obavijestite nas unaprijed o svojim planovima pišući nam na info@vlaski-zejanski.com da bismo vam ponudili detaljnije savjete.

Snimanje audiomaterijala i videomaterijala

1. Pitajte roditelja, djeda/baku ili drugog člana obitelji, prijatelja ili susjeda koji govore vlaški ili žejanski (tkz. "istrorumunjski") ako bi htjeli s vama razgovarati o svojim uspomena ili vam pokazati kako se što radi. Ako ne govorite ili ne razumijete taj jezik, to bi moglo biti teško. U tom slučaju možete npr. zamoliti jednog člana obitelji da drugome postavlja pitanja ili snimiti dva ili tri člana vaše obitelji kako međusobno razgovaraju. To može biti manje-više spontan razgovor, no pomoći će ako im unaprijed navedete neke teme o kojima bi mogli razgovarati i koje su od interesa za ovaj dokumentarni projekt.
2. Obavezno zatražite dopuštenje za snimanje ili skeniranje, te slanje materijala za njegovo uključanje u našu digitalnu arhivu. Pišite nam na info@vlaski-zejanski.com kako biste dobili standardni obrazac dopuštenja. Bez toga nećemo moći prihvatiti vaš materijal.
3. Odlučite želite li snimiti zvučni ili videozapis razgovora. Ako osoba nešto pokazuje (npr. kako pripremiti neko jelo, kako saditi povrće, itd.), videomaterijal ima naravno više smisla.
4. Napišite listu pitanja za razgovor, no ne brinite se ako je se strogo ne držite. Možete također jednostavno napraviti popis širih tema za razgovor ili se usmjeriti na određene događaje iz života osobe koji vam se čine zanimljivi iz aspekta lokalne povijesti. Važno je također da tema razgovora bude i kazivaču zanimljiva, da mu razgovor o njoj ne smeta i da to želi podijeliti s drugima.
5. Ako želite snimiti videozapis, planirajte unaprijed o čemu će biti. Dobro je unaprijed sastaviti kratak nacrt videozapisa.
6. Pripremite svoju opremu: digitalni snimač zvuka ili videokameru. Pobrinite se da kvaliteta bude dobra. Zanima nas očuvanje jezika, pa je zvuk vrlo važan!
7. Izaberite tihu sobu ili prostor. Prazne sobe nisu dobre jer se može javiti jeka. Sjetite se ugasiti aparate koji buče. Iskušajte zvuk i sliku na svojoj opremi prije početka.
8. Započnite snimanje utvrđivanjem datuma, imena i prezimena osobe s kojom razgovarate, mjesta i svojeg imena kao autora zvučnog ili videozapisa.
9. Kada završite, sačuvajte svoj materijal na računalo i napravite kopiju na CD-u ili DVD-u. Ako vam se sviđa što ste snimili i želite da to postane dijelom naše arhive, obavijestite nas prethodno pišući nam na info@vlaski-zejanski.com. Moći ćete nam poslati materijale stavljanjem u privitak Obrasca za kontakt, no prije toga potrebno je ispuniti obrazac s dopuštanjem.

Skeniranje fotografija i drugih dokumenata

1. I kada skenirate crno-bijele i kada skenirate fotografije u boji, odaberite "Color" kao "Output type" na svom skeneru i/ili računalu.
2. Odaberite rezoluciju 300 dpi. Sačuvajte skenirane fotografije ili dokumente u formatu "tiff".
3. Pogledajte stražnju stranu dokumenata i fotografija. Ako se tamo nalazi nešto zanimljivo (npr. bilješka, datum, potpis ili ime fotostudija gdje je napravljena), skenirajte i tu, stražnju stranu.
4. Ako nam želite poslati skenirane fotografije i dokumente koji nisu vaši, obavezno zatražite dopuštenje za njihovu reprodukciju i pošaljite nam ga. Pišite nam na info@vlaski-zejanski.com kako biste dobili standardni obrazac dopuštenja. Bez toga nećemo moći prihvatiti vaše materijale.